

ปีใหม่โดยสมมติ

เทศน์อบรม ณ วัดถ้ำยายปริก อ.เกาะสีชัง จ.ชลบุรี

วันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘

วันนี้จะขอพูดอีกครั้งหนึ่ง ที่เป็นวันที่ ๒ ของปี ของเดือนมกราคมนี้ เรียกถ้าว่า สมมติว่าปีใหม่ละ หลวงพ่อมานั่งอยู่ข้างกุฏิแม่ชีนี่มันขึ้นมา จะเน้นหนักในเรื่องของ ที่ พระพุทธเจ้าตรัสว่า “วันคืนล่วงไปเธอทำอะไรอยู่” นี่หลวงพ่อก็คงจะพูดว่า นับแต่เราจำความ ได้มานะ ได้พิจารณาข้อนี้หรือเปล่า จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ ลองย้อนดู กระทบถึงไตรปิฎก เรียนหนังสือมาถึงปัจจุบันนี้ บางคนก็จบไปแล้ว ได้ออกมาทำมาหากินก็มี บางคนก็จบ แคม.๓ ม.๖ จบปริญญาตรี บางคนก็ยังคงต้องทำเรียนต่อ อันนี้ก็ควรพิจารณาดูตัวเองละ ถ้าเราเอาพุทธพจน์เอาพระโอษฐ์ของพระพุทธเจ้ามาพิจารณา “วันและคืนล่วงไป เธอทำ อะไรอยู่” อันนี้เราก็จะ เห็นโดยใช้สติกำหนดพิจารณาเห็น แต่ละวันแต่ละคืนที่ ผ่านไป เราจะเห็นมัน เห็นความเปลี่ยนแปลงของสังขารและกาลเวลา โดยสมมติว่า วันนั้นวันนี้ เดือนนั้นเดือนนี้ ปีนั้นปีนี้ กระทบถึงอาหารการกิน กระทบถึงว่าการงานทุกอย่าง ทุกอย่าง มันผ่านไป ดีหรือเลวโดยสมมติว่าคำพูดนี้ออกไปเป็นสมมติบัญญัติ ว่าดี ว่าไม่ดี มันก็ผ่านไป กระทบอาหาร ถึงเวลาจันรับประทาน ผ่านลำคอผ่านปากเราลงไปสู่ท้อง ไปตกท้องไม่นานมันก็ต้องผ่านออกไปอีก เปลี่ยนแปลงไป เราขาดการพิจารณา ขาดการ ตั้งสติดูตัวเอง แล้ววันนี้ผ่านไปตั้งแต่จำความได้มาถึงปัจจุบัน บางคนทำงาน บางคนยัง การศึกษาอยู่ บางคนก็ออกมาแล้ว จบมาแล้ว เช่นม.๓ ม.๖ ปริญญาตรี ก็ผ่านมาแล้ว นั่นคืออะไร ถ้าเรามองไปข้างหน้าเราจะไม่เห็นอะไรเลย ที่ผ่านให้เห็น ผ่านไปแล้วนั้น โดยสัญญา จำเป็นเรื่องเป็นราวผ่านไปแล้ว ดับไปแล้ว สูญไปแล้ว แล้วเรามาดูปัจจุบันว่า เราได้อะไร แต่ทางโลกนั้นสำคัญผิดโดยสมมติว่าเข้าได้ นี่ๆสำคัญว่าได้ แต่เข้าต้อง คำนึงระหัดระหายตามสังคัม พุคโดยทางโลกว่าสังคัม ยื้อแย่งแข่งขันกัน มีหน้าที่ การงานเพื่อเลี้ยงชีพในเรื่องของปัจจุ ๔ อันนี้แหละหลวงพ่อก็คงจะพิจารณา อยู่กำลังวัยเรียน ก็ดี ผู้เรียนจบแล้วกำลังทำงานอยู่ก็ดี บางคนก็ปลดเกษียณแล้วก็ดี บางคนก็หาที่พึ่งไม่มี

ต้องไปอยู่กรมสงเคราะห์ พี่น้องก็ไม่มี ลูกเต้าไม่เหลือวแลก็มี อันนี้ก็ในสังคมปัจจุบัน เห็นมา ถ้าเราได้พิจารณาวิเคราะห์ตัวเอง แต่ละวัน เราจะมีกิจชีวิตประจำวันของมันอยู่ หนึ่งตื่นจากนอนมา ทำไมเราต้องล้างหน้าแปรงฟัน ทำไมเราจะต้องกิน กินแล้วทำไมเราต้องถ่าย ทำไมเราต้องอาบน้ำเปลี่ยนผ้า ทำไมเราต้องมือแล้วๆหยิบแล้วทำไมต้องวาง ทำไมเราต้องนั่งขึ้นเดินนอนอิริยาบถ๔ ทำไมเราต้องอิริยาบถย่อยอีก เอื่อมโน่นโยยกนี้ แล้วทำไมเราจะต้องไปๆมาๆ อาศัยบ้านนอนตื่นขึ้นก็ไปแล้ว แล้วก็กลับเข้านอน แค่หลับตา นอนหลับ นิเวศธาตุเข้า วิญญาณดับ บางคนก็ฝันไปสารทิศ จิปาถะที่จะ ฝันไป บางคนก็ฝันไปต่างๆนาๆ ไปถูกสัตว์เดรัจฉานได้ พวกมนุษย์ด้วยกัน ยื้อแย่ง แข่งขันกันไล่ฆ่าไล่ฟันกันก็มี พอวิญญาณเข้าร่างก็เหนื่อยหอบ อันนี้ได้แก่ตัวละครบุคคล นั้นคืออะไร ไม่ได้เอามาขบคิดพิจารณา นั่นคือจิตวิญญาณมันออกไป เหลือแต่ธาตุทั้ง๔ มันทำงานอยู่ มันสามัคคีอยู่ ด้วยเหตุนั้น บางคนได้ลงทะเบียนในอำเภอว่าถือศาสนาพุทธ พ่อแม่พี่น้องก็ถือศาสนาพุทธลงทะเบียนไว้ แต่ว่าไม่ได้ศึกษาถ่องแท้ของพุทธศาสนา แล้วก็ไม่ได้มาประพฤติปฏิบัติให้เข้าใจในหลักพุทธศาสนาอันแท้จริง คือศาสนาของพุทธ เรานี้ ที่หลวงพ่อกเคยพูดไปเมื่อเร็วๆนี้ก็มี คำว่า เปลือก กระพี้ แก่น นี้ภาคปฏิบัติอีก อย่างหนึ่ง ภาคทฤษฎีอีกอย่างหนึ่ง ภาคทฤษฎีนั้นเขาจะบอกว่า ทาน ศีล ภาวนา ฝ่ายนักพรตนักบวชเนกขัมมบารมีเรียกว่า ศีล สมาธิ ปัญญา นี้ฝ่ายปริยัติเขาจะวางไว้ เหตุนี้ผมภาคปฏิบัติ ไม่มีเลย ใครปลูกก็ยังไม่ได้พูดออกมาเลย ถ้าเราปฏิบัติรู้จริง เห็นจริง รู้แจ้งแทงตลอด แต่ทำไมปราชญ์ที่ผ่านมาเขาจึงไม่พูด เขาไม่จารึกออกมาให้ สาธุชนทั่วไป ในคณะสงฆ์หรือในพุทธศาสนาให้ถ่องแท้ เหตุนี้วันนี้นหลวงพ่อกจึงขอ เน้นหนัก โดยมากมันจะมีพิธีกรรมต่างๆมาบังเอาไว้เลย เพราะสิ่งเหล่านี้ย่อยที่จะเข้าไปรู้ ไปเห็น ด้วยเหตุนี้พระพุทธเจ้าจึงได้ ตอนพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ๆ พิจารณาธรรมของ พระพุทธองค์ เช่นปัจจุสมุปบาท มันเป็นวัฏจักรไม่มีหัวไม่มีหางพระพุทธเจ้าท้อ กว่ามนุษย์จะเข้าถึงสังขารมขันธ์ หลวงพ่อกก็ท้อ แต่อาศัยพุทธพจน์พระพุทธองค์ เอามาตีแผ่ เอามาแกะ เอามาเป็นอารมณ์ เช่นพระพุทธเจ้าตรัสว่าดอกบัวสี่เหล่า และมัน จริง ใ้อีเหล่าที่หนึ่งที่สองไม่มีแล้วในยุคนี้ มีแต่เหล่าที่สามกับที่สี่ เหตุนี้เราอยู่ในยุคที่ สามนี่ก็เป็นบุญกุศลมหากุศลแล้ว ขนาดพูดแล้วพูดอีกย้าแล้วย้าอีก ก็ไม่ค่อยจะสนใจใน ตัวเอง ไม่ได้ดูตัวเอง ไม่ได้พิจารณาตัวเอง มันก็ยาก สมที่ว่าจะเข้าไปถึงแก่นนั้น มันยาก สองชั้น เปลือกอันนี้คุมเราหมดเลย ตั้งแต่เกิดมามันก็คุมเราแล้ว กรรมพันธุ์ มันมาแล้ว คลอดออกมาโมหะมันคุมมาแล้ว เป็นรูปมาแล้ว เรียกว่ารูปูปาทานักขันโธ มันคุมเราแล้วในขันธ ๕ นั้นนะ แล้วก็มีความรู้สึกรู้สีกถ่าย นั้นแหละคือนามธรรม

จนกระทั่งเติบโตมาการศึกษาในทางโลก มันก็น่าเห็นใจอีก หลวงพ่อพิจารณา ดู เพราะทางโลกมันครอบงำมา ตั้งแต่มนุษย์เกิดมาแล้ว พระพุทธเจ้าเพิ่งมาตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ มาโปรดเวไนยสัตว์เพื่อให้สัตว์โลกพ้นจากวัฏจักร เวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ เพราะได้อยู่เวียนวนอยู่นี้ แห่งโลกจิตวิญญาณ เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ท่านก็พิจารณา ธรรมชาติของพระองค์เป็นที่ละเอียดอ่อน สุขุม คัมภีร์ภาพ เหตุนั้น พระพุทธเจ้าจึงท้อพระทัย จึงได้มีตำนานว่า มีสหัมบดีพรหมมาอาราธนาให้โปรดเวไนยสัตว์ แล้วพระพุทธองค์ก็ตรัสประมาณเรื่องบอก ดอกบัวสี่เหล่า เหตุนั้นหลวงพ่อก็พิจารณาตอนนี้พิจารณาคุณนะ แม้กระทั่งพระเณร แม่ชีอุบาสิกอุบาสิกา ที่มาในสำนักๆ และปฏิบัติอยู่เวลานี้ ให้พิจารณาย้อนหลังไปดูจำความได้มา มันได้อะไรขึ้นมา ได้อย่างเดียวคือสัญญาจำ นั้นอยู่ในชั้น ๕ แล้ว แล้วมองไปข้างหน้าอีก ก็ไม่เห็นมันจะได้อะไร แล้วมันตรงกับพุทธพจน์ว่า “วันคืนล่วงไปๆ เธอทำอะไรอยู่” คำนี้เตือนที่จริงเลย คำว่า “เธอทำอะไรอยู่” มีความหมายลึกซึ้ง ด้วยความเมตตากรุณาของพระพุทธองค์ ให้เหล่าสาวกทั้งหลายพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม ซึ่งปัจจุบัน ผ่านแล้วแล้วไป แต่ละวันแต่ละคืน ชีวิตประจำวันเราได้ทำอะไร แค่อารคาวหวาน เรารับประทานหรือฉันทเข้าไป มันก็ยังอยู่ไม่ได้ ไม่นั่นก็ไม่ได้ เสื้อผ้าที่เราใส่อยู่ปกปิดกายอยู่นี้ มันก็ไม่ไม่นานเดี๋ยวมันก็ขาด แล้วใส่แล้วไม่นานก็ต้องซักสับเปลี่ยนกันอยู่อย่างนี้ เหลือแต่ชุดวันเกิด มาอย่างไรก็อยู่อย่างนั้น แต่มีสิ่งหนึ่งโดยสมมติ ครอบงำปกปิดมันอยู่คือโมหะ อันนี้สำคัญที่สุดเลย เพราะเราไม่ได้เอาสติกำหนดภาวนา ปัจจุบันนั้นเราจะเห็นไตรลักษณ์ของมันอยู่ ทุกขณะตลอดลมหายใจเข้าออก ไม่ว่าทุกกรณี มันจะมีการเกิดขึ้นตั้งแล้วดับไปโดยสภาวธรรมของมัน มีอยู่ เพราะอะไรเราไม่เห็น เพราะว่าเราไม่มีสติสัมปชัญญะ ไม่มีสมาธิเป็นหลัก เหตุนี้ดูทางโลกสิ เรื่อย่อนดู สมัยเราตั้งแต่จำความได้มานะ มีแต่พุงนอกรเรียนทุกสิ่งทุกอย่าง มีสติ ไม่ใช่ไม่มี แต่มันพุงนอก อันนั้นคืออะไร ผ่านมาแล้วถึงปัจจุบัน เหตุนี้หลวงพ่อก็ยังได้มาบวชในพระพุทธศาสนานี้เป็นครั้งแรก ในชีวิตเป็นพระนี่ เมื่อพ.ศ.๒๕๑๒ กะบวชพรรษาเดียว พอบวชแล้วก็ตั้งพิจารณาตัวเองว่า ย้อนหลังไป เป็นภาพมาเลย เหมือนนิยาย ล้มลุกคลุกคลานมา ฐานะก็ไม่ใช่ว่ายากจนหรือร่ำรวยเกินไป อยู่ในสังคมเขาเรียกว่าพอดี การค้าขายอยู่ในตลาด และเป็นบุตรคนเดียวของพ่อแม่ พ่อแม่ก็เกิดอุบัติเหตุจากการละเมิดศีลธรรม บ้านแตกสาแหรกขาด แล้วหลวงพ่อก็ได้ไปอาศัยวัด ได้บวชเป็นสามเณรอยู่ ๕-๖ พรรษา มีการศึกษามาทางฝ่ายพุทธศาสนา มา แล้วเขาได้ส่งมาเรียน แล้วเกิดก็ไม่ใช่ว่าเกิดอยู่ในฝันแผ่นดินไทยด้วย เกิดในฝันแผ่นดินประเทศลาว นี้คือวิถีกรรมของหลวงพ่อก็ ถึงเวลาเขาก็ส่งมาเรียน

ตอนสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศไทยขยายอาณาเขตไปยึดได้จังหวัดนครจำปาศักดิ์ กิ่งอำเภอสีขันดร ขึ้นต่ออำเภอมโนไพร จังหวัดนครจำปาศักดิ์ สมัยนั้น จนกระทั่งเขา ได้มีการศึกษาปริญญาตรี เขาได้ส่งหลวงพ่อกับมาเรียนเสร็จแล้วไม่คิดจะกลับ เพราะว่ามีมองไปด้านหลังพ่อแม่ก็ตายหมดแล้ว ทรัพย์สินสมบัติก็เป็นอันตราชนไปหมดแล้ว จะกลับทำไม จะคิดมุ่งหน้าไปสู่อำเภออุบลราชธานี เพื่อจะได้ศึกษาทางฝ่ายพุทธศาสนาจะเป็นมหากับเขา แต่แล้วก็ได้มาอยู่วัดแจ้ง มาเรียนศึกษาได้นักธรรมโท อันนี้วิธีกรรม พอได้นักธรรมโทก็พอดีมาเจอ นายอำเภอ เมียนายอำเภอเป็นโยมอุปฐากสมัยเป็นเณร ก็เลยสนิทสนมกันเหมือนแม่ลูก พ่อลูกกัน ก็ได้ชวนสึก จะย้ายไปอยู่บุรีรัมย์ แล้วจะคิดบวชใหม่ หลวงพ่อก็ โอเค วิธีนี้เมื่อครั้งหลวงพ่อกับเป็นสามเณร หลังจากสึกแล้วก็ย้ายมาอยู่จังหวัดบุรีรัมย์ ติดตามนายอำเภอมาตลอด แต่หลวงพ่อกับมีจิตลักษณะอย่างคือซื่อสัตย์ไม่ว่างานทุกกรณีไม่เคยรังเกียจ สมัยเป็นคนใช้อยู่นั้นแม้กระทั่งกางเกงลงในของคุณนายรับทำได้ทุกอย่างไม่เคยรังเกียจเลย เงินทุกบาททุกสตางค์ที่วางไว้เขาหลอกหลวงเขาลองหลวงพ่อกับไม่เคยเอา นี่ความซื่อสัตย์ มีมาตั้งแต่จำความได้มาแล้ว เหตุนี้วันนี้หลวงพ่อกับจึงมาพิจารณาตบวงษ์ มองข้างหน้าก็ไม่เห็นได้อะไร มองข้างหลังผ่านไปเป็นสัญญาจำเป็นเรื่องราวมาหน้าเบื้องหน้า ก็เลยตัดสินใจว่า จะขอบวชตลอด ศึกษาในพุทธศาสนาอีกครั้งหนึ่ง ก็จึงไปลางานโรงงานน้ำตาลหนองไผ่ ผู้จัดการว่าแน่หรือหลวงพ่อกับนั่น แน่นอนแล้ว ผู้จัดการนั้นก็จริงเลยขอปลารณาไว้ ถ้าทางวัดขาดเหลืออะไร โรงไฟฟ้าอะไรขาดเหลืออะไร เขารับซ่อมให้ฟรี นี่แล้วหลวงพ่อกับมุ่งมุ่งศึกษาปฏิบัติธรรมะ ก็มีอุปสรรคนานาประการ ทุกอย่าง การทำความดีถ้าไม่มีอุปสรรค อุปสรรคไม่มีบารมีก็ไม่แก่กล้าสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดดวงปัญญา ต่อสู้สิ่งอุปสรรคเหล่านั้น ก้าวก้าวมาถึงขั้นนี้ หลวงพ่อกับไม่นึกเลยว่ามันจะเติบโตถึงขนาดนี้ ก็ไม่ได้คิดค้นหา เราอยู่ร่วมกันเห็นๆกันอยู่ มาอยู่ที่นี่เมื่อ ๒๘ วันวายุที่สุดเลย แทบทนไม่ไหวหลวงพ่อกับก็เตรียมแล้ว กลดบาตร ไม่เอาแล้ว มีพระสมบุรณ์มาอยู่อาศัยอยู่ด้วย ปรีกษาหลวงพ่อกับไม่เอาแล้ว ไม่เอา พระสมบุรณ์ก็บอกว่า ถ้าหลวงพ่อกับไปพึ่งแน่เลย ไม่ร้ายอะไรไม่ร้ายเท่ากับพระ มันก็เป็นกฎธรรมชาติของมัน จึงหรีดกั๊ดจิ้งหรีด ไก่ตีไก่ วัวชนวัว ควายชนควาย เป็นกฎธรรมชาติของสัตว์ สมัยพุทธกาลเหมือนกัน พระพุทธเจ้าท่านก็มี อย่างเทวทัต บวชให้แต่ๆเลย อันนี้ถือว่าเป็นกรรมคู่บารมีกันมา ผลที่สุดเทวทัตยังจมอยู่ในอเวจีอยู่เวลานี้ เวลานี้ประเทศเราก็เหมือนกัน หลวงพ่อกับพิจารณาอยู่ แม้ในเกาะนี้ก็เหมือนกัน เกาะนี้เกาะเปิดอิสระ แม้ซีกก็เห็นในสายตาว่า พระมานี้ผ่านมา หลวงพ่อกับเองเคยพูดบ่อยว่าที่นี่เหมือนบางซื่อ ถ้าเอาปริยัติมาว่ากัน นักธรรมตรีถึงป.๕.๕ แล้วผ่านมานี้ อภิธรรมเหมือนกัน เรียนแต่จุฬารัตนถึงขนาดจบ

อภิธรรมบัณฑิตก็มาเคยปฏิบัติ วิปัสสนาไปก็มี บ้าไปก็มี มหาเปรียญเหมือนกัน ผ่านมาหมดแล้ว เหตุที่นั่นหลวงพ่อกับที่สุตธรรมะเขาไม่ให้ไป อย่างฉลองนี้ยังมาโดนหางเลขเลย แม้ชีวิตรุ่นนี้ก็โดนมา ประสบการณ์มามาก แต่ไม่ได้เอาสิ่งนั้นมาวิจยดูเอามาพิจารณาเป็นบทเรียน เป็นทางเดินแห่งชีวิต เหตุที่วันนี้ ๑๗ ผ่านแล้ว เลข ๑ นี้อันตราย โดยสมมติเขาว่า ๑๘ เพราะโลกนี้เป็นโลกสมมติ เลข ๘ นี้หลวงพ่อกับชอบที่สุดนะ ทำอะไรก็ต้องหมายเลข ๘ เพราะมรรค ๘ นี้เป็นทางเดินมรรค พระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ให้เราเดินผู้ใดเดินตามอริยมรรคองค์ ๘ ผู้นั้นถึงที่สุดแห่งทุกข์ เราต้องเน้นหนักในด้านนี้ เรามาสัมมาปฏิบัติ มรรค ๘ เรารู้กันมาหมดแล้ว ที่เรามาบวชนี้เรามีบารมีอยู่แล้ว อยู่ในมรรค ๘ ข้อแรกคือคำริชชอบ ในฝ่ายโลกียธรรม มรรค ๘ มันมีสอง ปัญญาละสอง สัมมาสังกัปปไปกับสัมมาทิฐิ สัมมาทิฐินั้นปัญญาในโลกุตตรธรรม ถ้าไม่ปฏิบัติไม่เห็นแจ้งจะแยกแยะออกไม่ได้ ด้วยอวิชชามันปกปิดบังอยู่ เหมือนเมฆบังจันทร์จันใด เหตุที่โลกนี้เป็นโลกสมมติ ต้องพยายามพิจารณาว่าเรานั้นมันอยู่มันคิดในสมมติ แม้ในการปฏิบัติธรรมก็บอกไว้แล้ว การจะเกิดนี้มันมีภูมิธรรมอกุศลมูลอยู่ คือวิญญาณเป็นต้นเหตุ ๒.ตัณหา ๓.กรรม สามตัวนี้ทำให้เราปฏิสนธิ มาเกิดดวงวิญญาณให้เกิดเป็นมนุษย์ ในภูมิของวิภูจักร เหตุที่พระพุทธรเจ้าจึงมาอุบัติเกิดขึ้นในโลก มาแสวงหาโมกขธรรมจนสำเร็จถูกล่วงไป แล้วจนมาตรัสรู้บุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ก็ตรัสตัวรู้นั้นเอง ทำลายตัวรู้อากเหง้าของอกุศลมูล ตัวอวิชชา เหตุที่หลวงพ่อกับจึงว่า ตัวรู้นั้นร้ายที่สุด เป็นประธานของขั้นขั้นตัวบงการ แล้วมีตัวรองมาอีกตัวเจตสิก ตัวสมมติ นี่ตัวรู้อย่างไม่เท่าไร แต่ตัวสมมตินี้เจตสิกร้ายที่สุด เป็นตัวทุกข์ สมมติว่าของกูตัวกูสมมติว่าอะไรก็ปาละไปหมดเลย แล้วแต่มันจะบริหารของมัน สั่งงานมัน ผิดถูกอยู่ตรงนี้ ฐนวายอยู่ตรงนี้ ฆากันตายก็ตรงนี้ แล้วมันจะออกทางปากเป็นสมมติบัญญัติ ว่าสัตว์บุคคลตัวตนเราเขาครอบงำเราที่อยู่ หน้าที่สุดละ มีปัญหาหมาฆ่าฟันรันแทงยื้อแย่งกัน ก็เพราะไอ้สัตว์บุคคลตัวนี้ โดยสมมติบัญญัติมา เหตุที่นั่นถ้าผ่านด่านตัวนี้เข้าไปสู่ปรมาตม์ คือนามรูปหรือสมมติว่าสมมติปรมาตตสมมติ นี้ด่านที่สองคือกระพี้ อันนี้สำคัญ ถ้าเข้าด่านนี้ได้เป็นเอกกคตาจิต ยึดถือนามรูปเป็นอารมณ์ ตัดโดยสมมติบัญญัติสัตว์บุคคลตัวตนเราเขาขาดสะบั้น นั้นเข้าขั้นสูงแล้ว ถ้าพูดว่าตามปริยัติว่าพระอนาคามี หรือพระอรหัตตมรรคเกิดขึ้นแล้ว นี่เป็นโดยสมมติว่าบัญญัติว่า ปรมาตตสมมติ ต้องทำลายอีก ถ้าว่าเรากำจัดตัวสมมติว่าสัตว์บุคคลตัวตนเราตัวเจตสิกดับ นั่นคือจิตว่างแล้ว ว่างขั้นแรกตัวทุกข์ดับ ต่อไปเจริญควบคุมความรู้สึกทุกเวลานาทีไป ถ้าทำลายความรู้สึกตัวอวิชชาตัวโมหะหรือตัวอัตตตาลงไปได้ อันนี้ว่างครั้งสุดท้าย ว่างตลอดกาลเลย เหมือนกับก้อนดินโยนลงน้ำมันจะกระจายออกไป

ทั่วโลกนะ โลงโปรงเลข นี่ทำลายมันอีกทีหนึ่ง เหตุนั้นเป็นของที่ละเอียด อย่างวันนี้ก็ กลางวันอีกนั่นแหละ กลางคืนผ่านแล้วกลางวันอยู่อีกแล้ว นี่คือพุทธพจน์พระพุทธเจ้า ตรัสไว้ “วันคืนล่วงไปเธอทำอะไรอยู่” อันนี้ลึกซึ้ง นี่คือสังขธรรม คือความจริงที่มันมีอยู่ในโลก นี่คือความจริงคือสังขธรรมที่มันมีอยู่ในโลก ก็น่าเห็นใจสัตว์โลกเขาต้องอาศัยกรรม คือการกระทำ ศึกษาเล่าเรียนจนกระทั่งได้ปริญญาตรี โท เอก เพื่อเอาไปประกอบอาชีพ เลยกลายเป็นสัญญาจำ ยึดมันถือมัน อันนี้แหละหนาแน่นที่สุด มานะก็สูง ข้างนี้จบทางโลก นี่ทั่วโลกเลย เดี่ยวนี้มีบ้านเมืองมันสงบเปล่า ไม่สงบ แต่ว่า เขาผู้ที่ผู้นำผู้มีความคุณธรรมเขาก็มีแสวงหาสันติ เหตุนั้นว่าใคร ใครสร้างโลก ก็มนุษย์นะมันสร้างโลก อย่างทุกวันนี้ ถนนหนทาง ไม่ว่าจะทางทะเล ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ มนุษย์เท่านั้นเป็นผู้สร้าง นี่คือความจริง ไม่มีพระเจ้าองค์ใดที่มาสร้าง แต่ใครละทำลายโลก ก็มนุษย์นั่นแหละทำลายโลก สร้างอาวุธยุทธโศปกรณ์ต่างๆนะ นิวเคลียร์นิวเคลียร์ระเบิดปรมาณู อะไรต่างๆ ยังรบราฆ่าแกงกันอยู่ทุกวันนี้ ทั้งภาคกลาง ภาคตะวันตก ตะวันออกอะไรต่างๆ ก็เพราะอะไร นั่นแหละตัวมีคบอดตัวรู้สึกนั่นเอง ไม่ว่าจะภาษาใด ชาติใด มันก็มีความรู้สึก มันร้ายไหมละ ฮ่า มันหลงอำนาจบาตรใหญ่ แต่แล้วมันไม่ตายไหมละ มันก็ต้องตาย มันมีอยู่ในโลกของเขา เพราะโลกนี้โลกวัฏจักร โลกนี้มีคบอด แม้แต่ศาสนาด้วยกัน มันยังก็ยังสงครามศาสนาเกิดขึ้นมา ชื้อแย่งแข่งขันกัน อันนั้นไม่ใช่ ภูมิเงินเท่าไหนรู้ทุมมันเท่านั้น อย่างในประเทศไทยเรา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ แต่ก็มีศาสนาหลายศาสนา อิสลามมั่ง ศาสนาคาทอลิก คริสเตียนบ้างอะไรต่างๆ แต่ศาสนาพุทธนะบอบบางมากที่สุด เพราะอะไร เพราะว่าจิตของเรามีเมตตาสูง เมตตาคือไม่อยากเบียดเบียนกัน แม้แต่ชีวิต แม้แต่ซื้อแรก คีลซื้อแรกเราก็ไม่เบียดเบียน แม้แต่อาหารนี้ ถ้าถึงจิตละเอียดแล้วนี่ อาหารยังไม่เอาเนื้อเขามากินเลย ฮ่า ให้หมดกันไปเลย แยกกันออกไปเลย แม้ชีวิตเนื้อเอ็งซำก็ไม่เอา ต่างคนต่างอยู่ไป อันนี้แหละ คิดถึงให้ลึกซึ้ง พระพุทธเจ้าไม่ได้บังคับและก็ไม่ห้าม ให้เขาเกิดของเขาเองในจิตสำนึก ผู้เมตตานั้นนะและมีความกรุณาปรารถนาสูง เมื่อเห็นทางแล้ว อยากให้เขาไปในทางเรา อุดส่าห์ลากเข็นดึง มันก็แสนเข็ญแสนยาก แนะนำเท่าไร ต่อหน้าดี พอให้หลังไปอีกเรื่องหนึ่ง นี่ก็เห็นมาแล้ว เดี่ยวนี้อะไร ความโลภมันครอบงำ ความโลภมาจากอะไร ก็ตัวหลงตัวโมहनั่นเอง เหตุนั้นหลงพอยังพอดึงได้ ถ้าไหลดึงไม่ได้แล้ว เดี่ยวมันหลุดเรตกลงไปอีก นี่ถ้าเราเอาข้อนี้ไปพิจารณาสิ วันคืนล่วงไป เราจะเห็นชัดที่สุดเลย นอนหลับหมดแล้ว มันขีดเส้นตายแล้ว พอลมตารูสึกขึ้นมาวิญญาณเกิดอีกแล้ว แต่ละวันแต่ละคืนผ่านไป เราได้อะไร แต่ทางโลกว่าได้ นี้อย่างพวกที่ทำงานก็ดีมาอยู่ที่นี่ มาปฏิบัติที่ว่า

ปีใหม่ปีเก่านี้จะกลับไปแล้วนี่ ยังไม่กลับไปว่างานมันรออยู่ หน้าทีมันรออยู่ ทำไมต้องไปทำหน้าทีนั้น เพราะต้องการเงินเขา บริษัทห้างร้านต่าง ๆ เขาจ้างมา กว่าจะได้เงินเดือนแต่ละเดือนนี้ เราต้องทำงานผลประโยชน์ให้เขา เขาคิดบัญชีเลยว่า ถ้าทำประโยชน์เขาคู้ม เขาก็มีโบนัสบำนาญอะไรให้ เพื่อให้เราทำไปอีก ดิ้นรนไปอีก เพื่อผลประโยชน์ ถ้าทำงานรังเกียจ เดียดฉันท ไม่ช้า โทกตกต่อแหละว่าทำ เผลอเผลอ เขาก็เจ็ยออกไป เป็นอยู่อย่างนี้ เหตุการณ์ในสถาบันการศึกษาทางโลกละ มากมายก่ายกอง แต่พุทธศาสนานั้นก็มี เขาเรียนสักกี่คน คน ๖๐ ล้านคน จะเรียนอยู่ไม่กี่แสนด้วยไม่ถึงล้านหนึ่ง กิดคูลี เรียนทางโลกนะ ๖๐ กว่าล้านคน นำเห็นใจว่าๆมัน หลวงพ่อพิจารณา โอ้อโฮ มันลึกซึ้งละเอียดจริงๆ กว่าจะผ่านด่านได้ ด่านโลกได้มานี้แสนยากเลย เข้าถึงปรมัตตสังจะ เป็นสมมติชะด้วยว่านามรูปนั้นนะ เหตุการณ์พระพุทธองค์จึงทรงตรัสว่า “ไปไม้กำมือหนึ่งกับในป่า” โอ้อโฮ เทียบดูแล้วพระพุทธองค์ตรัสมาสองพันกว่าปี แม่นยำจริงๆเลย เหตุการณ์วันนี้หลวงพ่อกำลังพิจารณาจึงขอเน้นหนัก ที่เรามาบวชมานักพรตมาศึกษานี้ ให้พิจารณาแต่ละวันแต่ละคืนผ่านไป มันจะปรากฏให้เห็นอยู่ ผ่านไปไหลไป เอาไม่ได้แล้ว มันก็มีติดอยู่กับชั่ว โดยสมมติว่าดีชั่ว เหตุการณ์เรามาปฏิบัตินี้ ถ้าเราดูตัวเองคูลี มือนี้หีบวางตลอด เวลาอาบน้ำเปลี่ยนผ้า ล้างหน้าแปรงฟัน กินถ่าย หลับตื่น มือหีบมีอวางอยู่ นี่ชีวิตประจำวัน เราได้อะไรขึ้นมา เหตุการณ์ว่า เรามาบวชนี้ ต้องทำให้ครบองค์สาม เปลือก กระพี้ แก่น ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้เลย เหมือนสามขา เหมือนทางปริยัติว่า ทาน ศีล ภavana แค่ทานอย่างเดียวไม่ได้หรอก อย่างน้อยต้องมีศีล ๕ ศีล ๘ อย่างณนี้ศีล ๑๐ ไปแล้ว นี่เขาบัญญัติมาโดยสมมติ พระ ๒๒๗ เป็นตำราออกมา แต่ศีลแท้ ๆ นี่คือปกติ ให้มีสติควบคุมกายอิริยาบถ ๔ อยู่ นี่ศีลแท้ แล้วให้พิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม อยู่ในตัวเรานี่แหละ นี่สำคัญ แล้วเราก็ได้ ทางโลกไม่ได้หรอก เหนื่อยเปล่า ถ้าเราพิจารณา ดู เราได้พิจารณาตัวเราแต่ละวันแต่ละคืนผ่านไป ได้แน่ ทางโลกไม่ได้หรอก พุงหน้า นั้นสำคัญผิด ถ้ามว่าได้เงินร้อยเงินพันเงินแสนเงินล้าน แต่เวลาเขานอนหลับ หมดแล้ว นะสัญญาวิปลาส แต่ธรรมะเรามีกำหนดด้วย หลับเรารู้ว่าหลับ ตื่นเรารู้ว่าตื่น นี่แหละ คือสังขธรรม เป็นทางเดินไปสู่อริยมรรค มรรคเป็นทางสายเอก ทางรู้แจ้งแทงตลอด แล้วเรารู้แจ้งโลก เหนือกระแสโลก มันจะพุดมาทุกกรณีเรารู้มันนะ อย่าไปใส่ใจมัน นั่นมันเรื่องสมมติ แะะ ตัดแหละ แต่รับฟัง แต่ไม่รับรู้มีง มีงให้ก็เอา เอาถูกทำส่งไปให้มีงเหมือนบุรุษไปรษณีย์ ไม่มีหวังผล ประโยชน์ใดทั้งสิ้น เหตุการณ์เราอยู่นี้เราทำเพื่ออะไร ทำเพื่อสังคม ผู้มุ่งมาดปรารถนา รู้แจ้งในพุทธศาสนา ไม้ได้คิดค่ารางวัลอะไร ไม้คิดจะอะไร มีปัจจัย ๔ ให้กิน เสื้อผ้าถุงห่ม

ที่อยู่หลับนอน นี่แหละทำเพื่อสาธารณประโยชน์พุทธศาสนา อุทิศเป็นพุทธบูชา เพื่อสืบต่อไปธรรมะพระพุทธองค์ ทรงไว้ชั่ววันรันดร์ เหตุนี้วันนี้ละโดยสมมติว่าปีใหม่ ผ่านแล้วหนึ่งวัน วันนี้เป็นคำรบสอง ว่าวันที่ ๒ ขอให้ที่หลวงพ่อบุญวันนี้ เอาไปพิจารณาตัวเองซิ ไม่ว่าพระไม่ว่าชีอุบาทกุบาติกา แต่เราจะขยับเขยื้อนนะ ให้เจริญ ตัวสตินั้นให้มาก ให้สติอยู่กับเนื้อกับตัวเราทุกอิริยาบถ ไม่ว่าจะทุกข์อะไรก็แล้วแต่ ให้เจริญสติสัมปชัญญะควบคุมอิริยาบถ นั้นเราจะรู้ว่ามีตัวมัย มันจะบอกชัด จะก้าว มันก็รู้ กระทบมันก็รู้ ให้ขบคิดพิจารณารู้สึกนั่นคืออะไร บ่อย ๆ เนือง ๆ เข้าไปเรื่อย พวกที่มีการงานทำก็ลองไปคูสิ ไม่ว่าจะหยิบอะไรมันต้องรู้แล้ว ใช้สติให้มาก รู้หยิบแล้ว ก็รู้วาง การจะพูดไปใช้สตินี้คืออะไร พูดเพื่ออะไร แล้วสติมันจะบอก พูดเพื่อมนุษยสัมพันธ์ ภาษาโดยสมมติ พูดแล้วทิ้งไป ดับไป วางไป อย่าใส่ใจ รับฟังเขาพูดด้วยเหตุ ด้วยผล อย่าไปหลงในคำพูด แล้วจะเสียรู้เขา อันนี้สำคัญ เขาก็รู้ มีความรู้สึกเหมือนกันกับเรา เราก็มีความรู้สึก แล้วทำไมจึงเห็นผิดเห็นถูก อันนี้ตัวเจตสิกที่ปรุงแต่งขึ้นมา โดยสมมติว่าไอ้โน่นไอ้นี้ ตัวนี้แหละเป็นตัวหลอก ภูตผีปีศาจก็อยู่ตรงนี้แหละ จะฆ่ากันตายก็ตรงนี้แหละ เห็นผิดเห็นถูกอยู่ตรงนี้แหละ เมื่อเราปฏิบัติเราจะรู้ เราจะเป็นผู้ สติต่อพันทิเลย อย่าพูด พูดออกไปมันเข้าหู แล้วก็เข้าไปตัวรู้มันรับแล้วก็ไปส่งท้ายให้ เจตสิก โดยสมมติขึ้นมา มีปัญหาแล้ว นี่ทางเดินของโดยสมมติ คู่วิถีกรรมของมัน ถ้าเรารู้ ทางมันอย่างนี้ ตาเราเห็น หูเราได้ยิน เรารู้ แต่อย่าออกปาก จริง หุบปาก ไม่จริง หุบปาก นั่นคือปรมัตถ์ นั่นตัวนิพพานเกิดขึ้นกับเราแล้ว ไม่รับเรื่อง เป็นธาตุคุณแล้ว มันรับทั้ง ของดีและไม่ดี รับหมด โดยสมมติว่าดีไม่ดี เราให้รู้นั้นสมมติ ตัดปัญหามันไป อย่าเอาใส่ใจ มันก็หมดปัญหา ถ้ามันยังข้องอยู่นั้นคือตัวสัญญา ในขั้น ๕ นั้นแหละ เหตุนี้มันจริงอยู่ ถ้าพระเราก็ดีนักปฏิบัติ ถ้าพิจารณาขั้น ๕ บ่อย ๆ เขาจะไม่ทำอะไร หลอก รูปุปาทานขันโท แม้แต่รูปพระพุทธเจ้า มันก็เป็นอุปาทานขันโท พระพุทธเจ้าจะทำนไม่ให้เอา เวทนามันก็เป็นอุปาทานขันโท สัญญาที่มาจากจำได้หมายรู้มาจากตัวรู้ อีก มันก็เป็นอุปาทานขันโท สังขารปรุงแต่งจิตเจตสิก มันก็อุปาทานขันโท วิญญาณมันก็จาก อุปาทานขันโท รวมแล้วคือนามรูป ตัวรู้สึกกับตัวกระทบรูปภายนอกเท่านั้น ทางตาหู จมูกลิ้นกาย กระทบเข้ามาเกิดธรรมารมณ์กับใจ มันก็เป็นทุกข์ขึ้นมา ถ้าพิจารณา ขั้น ๕ แล้ว จะไม่ทำอะไรทั้งสิ้นเลย เป็นอุปาทานขันโท สัตว์โลกมันก็ถูกมอมเมามา ด้วยวิญญาณ โลภะ โทสะ โมหะ ด้วยความหลงไม่รู้จริง ตัวโมहनั่นเองควบคุมคือ รูปุปาทานขันโท นั้นแหละตัวอุปาทานขันโทเป็นอิตตา เมื่อรู้ชัดอย่างนี้เขาจะไม่ทำ ไม่ไปปลุกเสก พวกปลุกเสกพวกฤทธิชีไพรทั้งนั้น เวลานี้ของมอมเมาประชาชนมันมาก

ถือว่าพุทธศาสนา แม้ในไตรปิฎกก็มี พระพุทธเจ้าตรัสพระวัคคลี บวชด้วยศรัทธา
 รูปโฉมพระพุทธเจ้า ท่านก็บวชให้ ไปที่ไหนก็ตามไปกับพระพุทธเจ้า แต่ไม่ได้ไปฟัง
 ธรรมะ ไปเอาธรรมะนะ ประพฤติปฏิบัติ ท่านก็ขับ เสียดอกเสียดใจ จนกระทั่งจะไปโดด
 หน้าผาตาย พระพุทธองค์ก็แปลงรัศมีเป็นภาพไปเลย เห็นรูปพระพุทธเจ้าอยู่ในอากาศ
 นะ โอ้ ดีใจ ดิฉันถึงขนาดนั้น แล้วก็หายวับไปเลย พอหายไปก็ย้อนมาความรู้สึก
 ตามความรู้สึกที่มันอยู่ในกายท่าน เท่านั้นแหละปัญญาเกิด ได้บรรลุธรรมตรงนั้นเอง
 ก็กำจัดตัวรู้สึกว่างไปหมดเลย บรรลุแล้วสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว ไม่มีอะไรข้องแหวะ
 แล้ว นี่ก็มีมาแล้วในไตรปิฎก เหตุนั้นเราไม่ต้องว่ากัน ขอให้รู้ไว้ในจิต ในสติปัญญาเรา
 ว่าไอนั้นไม่ถูก เรากราบในพระพุทธเจ้า กราบด้วยเมตตาคุณ แล้วก็บริสุทธิ์คุณ แล้วก็
 ปัญญาคุณ สามครั้ง นี่แหละ ไม่ใช่กราบรูป เราไม่เอา ให้เข้าใจตรงนี้ แล้วเราก็จะได้
 พิจารณาตัวเองให้ถึงที่สุด ไม่อยากไปสนใจคนอื่นเขา มีก็พูดกันเรื่องกิจการอะไรต่าง ๆ
 พูดแล้วก็ทิ้งไป มันลึก ด้วยทฤษฎีมานะเห็นคิดมันมอมเมามาแต่เราเกิดมาแล้ว เหตุนั้น
 เรามานี้เรามาบวชมาศึกษาปฏิบัติ จะพูดอะไรต้องใช้สติให้มาก ทำให้มาก อันนี้แหละ
 เป็นหลัก หลวงพ่อณะพยายามที่สุด วันนี้จึงขอพูดเน้นหนัก ให้เอาไปขบคิดพิจารณา
 วันคืนล่วงไปๆเราทำอะไรอยู่ รับผิดชอบ แต่พระพุทธองค์ว่า “วันคืนล่วงไปๆเธอทำ
 อะไรอยู่” แต่เราย้อนกลับมาเตือนเราว่า วันคืนล่วงไปๆเราทำอะไรอยู่ เราเดินจงกรมอยู่
 เรานั่งกรรมฐานอยู่ กำลังพิจารณากาย สะ เวทนาจิตเราอยู่ความรู้สึกอยู่ อันนี้
 พระพุทธองค์อยู่กับเรา เตือนเราอยู่ ถ้าผู้ทำได้อย่างนี้เหมือนพระพุทธองค์อยู่กับเราอยู่
 ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นตถาคต นี่เป็นสังฆธรรม เหตุนั้นโดยสมมติว่า ๓๘ คือมรรค ๘
 นั้นเอง เหตุนั้นวันนี้หลวงพ่อบอามรรค ๘ เป็นทางเดินแห่งชีวิต ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
 จนกว่าเราชีวิตจะดับ แล้วเราจะต้องไปถึงสันติสุขอย่างแน่นอน วิริยะนะ ทุกขมัจเจติ
 ผู้มีความเพียรยอมพ้นจากกองทุกข์ เหตุนั้นวันนี้ขอหลวงพ่อก่อนจะเข้าทำภารกิจ
 ฉันทอาหารเช้า ขอเน้นหนักอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่พวกเราจะจากกันไป ขอเอาข้อนี้
 เอาไปขบคิดพิจารณาชีวิตประจำวัน ในปี ๓๘ นี้ ขอให้ทุกคนทุกคนจงตั้งอยู่ใน
 ความไม่ประมาท ที่สุดนี้ขอให้ทุกคนเจริญอกงามในธรรมะ สัมมาปฏิบัติ ตั้งอยู่ใน
 สัมมาทฤษฎีชั่วนิรันดร เทอญ.

